

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
Egészségügyi Ágazati Koordinációs
Helyettes Államtitkár

Iktatószám: 19704 -23/2017/EHUMAP

A 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet 3.§. (2) bekezdésében foglaltak alapján a **Fogászati asszisztens** szakmai vizsga szóbeli tételét 23-as sorszámon kiadom. Érvényes 2017. május 1-től visszavonásig.

Budapest, 2017. április 18.

Marta Ladányi
Dr. Ladányi Márta
helyettes államtitkár

OKJ azonosítószám	54 720 02
Szakképesítés megnevezése	Fogászati asszisztens
Vizsgatevékenység megnevezése	Szóbeli vizsgatevékenység
Vizsgafeladat megnevezése	A) Fogászati ismeretek B) Gyermekfogászat, fogszabályozás
Vizsgafeladat időtartama	45 perc
Vizsgafeladatok száma	30
Elektronikus elérési út	www.enkk.hu
Készítette	Állami Egészségügyi Ellátó Központ Emberi Erőforrás Fejlesztési Főigazgatóság
Jogszabályi háttér	Az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet; Az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet

Emberi Erőforrások Minisztériuma

54 720 02 Fogászati asszisztens

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Fogászati ismeretek

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő Fogászati ismeretek szakmai követelménymodul témaköreit tartalmazzák

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15 %

B) A vizsgafeladat megnevezése: Gyermekfogászat, fogsabályozás

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő Gyermekfogászat, fogsabályozás szakmai követelménymodul témaköreit tartalmazzák

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15 %

Az A) és B) vizsgafeladat időtartama összesen: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A feladatsor első részében találhatóak az 1-30-ig számozott, A. és B. feladatot tartalmazó vizsgakérdések. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendeletben foglalt szakképesítés 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben kiadott szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

1. A. Ismertesse a szájüreg képleteit, valamint a fogak anatómiáját és szövettanát!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a szájüreg anatómiája, felépítése
- a fogak anatómiája, felépítése, részei
- tejfogak, maradó fogak, fogcsoportok
- a fogak felszínei
- a fogak szövettani felépítése

1. B. Ismertesse a gyermekfogászati vizsgálat/szűrés lényegét, valamint a komplex diagnózis tartalmát!

Szempontok a válaszadáshoz:

- gyermekfogászati diagnózis
- a gyermek fog-és szájbetegségeinek felismerése, helyes kórisme elkészítése
- fogak, fogágy, szájnyálkahártya betegségei, harapási-és állcsont rendellenességek
- gyermek fog-és szájbetegségek összefüggései, a teljes (komplex) diagnózis felállítása

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

2. A. Ismertesse a parodontium részeit, valamint a nagy nyálmirigyeket a felsorolt szempontok szerint!
Nevezze meg a rágóízület ízfelszíneit és a köztük található porcos képletet, valamint az ízület mozgásait!
Fejtse ki a nyál szerepét!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a fogágy szerkezete, anatómiája
- a nagy nyálmirigyek felsorolása (magyarul és latinul)
- a rágóízület szerkezete, ízfelszínek, porcos képletek (magyarul és latinul)
- a rágóízület mozgásai
- a nyál szerepe

2. B. Ismertesse a fogazat fejlődését és fejtse ki a korcsoportok jelentőségét az ellátás szempontjából!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a fogfejlődés fő lépései
- az állcsontok fejlődése
- fogelőtörés
- fogváltás
- a korcsoport beosztás jelentősége a kezelés/ellátás szempontjából

3. A. Ismertesse az infekciókontroll fogalmát!
Határozza meg a rizikópáciens fogalmát!
Mondja el a higiénés kézfertőtlenítés célját és kivitelezésének menetét!
Ismertesse a fogorvosi rendelő higiénés zónáit!

Szempontok a válaszadáshoz:

- az infekciókontroll meghatározása, lényege
- fertőzésveszély, fertőzések átvitele
- a rizikópáciensek csoportja, veszélyeztetett páciensek
- infekciókontroll szempontjából fontos betegségek
- a higiénés kézfertőtlenítés célja, menete, a kézen található mikrobák csoportja
- a fogorvosi rendelő higiénés zónái (fertőzési kockázat szempontjából)

3. B. Ismertesse a gyermekfogászati vizsgálat fogakra vonatkozó diagnosztikáját!
Magyarázza el a maradó, valamint a tejfogak Zsigmondy-féle és FDI jelölését!

Szempontok válaszadáshoz:

- a caries meghatározása
- a caries lokalizációja
- a caries időbeli lefolyása, térbeli terjedése
- a caries következményes betegségei
- caries predilekciós helyek
- cariesintenzitás, carieshajlam
- dokumentáció, fogak jelölése

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

4. A. Ismertesse a nosocomiális fertőzések fogalmát, és a fogászati ellátás során leggyakrabban előforduló fertőzéseket!
Magyarázza el a fertőtlenítés és sterilizálás közti különbséget és sorolja fel a fertőtlenítési és sterilizációs eljárásokat!
Ismertesse a fogászati rendelőben alkalmazott legfontosabb védőeszközöket és alkalmazásuk szabályait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- nosocomiális fertőzés meghatározása
- aszepszis, antiszepszis
- fogászati kezelés során előforduló fertőzések
- fertőtlenítés fogalma, fizikai, kémiai fertőtlenítő eljárások
- sterilizálás meghatározása, sterilizációs eljárások, módszerek
- fogászati rendelőben használt védőeszközök, alkalmazásuk szabályai
-

4. B. Ismertesse a fogazati rendellenességek, eltérések fajtáit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- fejlődési rendellenességek-anomáliák
- fogazati rendellenességek
- alaki, szerkezeti, számbeli rendellenességek/eltérések

5. A. Ismertesse a sugárvédelmi szabályokat!
Mondja el a fogászati intraorális Rtg vizsgálat menetét!
Ismertesse, hogy milyen szempontokat kell figyelembe venni a fogyatékkal élő páciensek röntgen vizsgálatánál!

Szempontok a válaszadáshoz:

- sugárvédelem (szomatikus, genetikus)
- betegek, röntgenező védelme, együttes védelem
- beállítás fő szabályai intraoralis felvételnél (fej, film, tubus, sugárvédelem)
- fogyatékkal élő páciensek vizsgálata

5. B. Ismertesse a gyermekek fogágy- és a szájnyálkahártya vizsgálatának lényeges elemeit!
Ismertesse a gingivitis okait és tüneteit!

Szempontok a válaszadáshoz:

- lokális tényezők
- szájhigiéne, dentális plakk, fogkő
- az általános betegségek szerepe
- a gingivitis tünetei
- juvenilis parodontitis
- eruptió, pubertáskori ínygyulladás
- szájnyálkahártya elváltozások

6. A. Hasonlítsa össze a hagyományos és digitális felvételi technika előnyeit, hátrányait!
Sorolja fel a röntgenfilm típusokat!
Sorolja fel a nyálkövek natív röntgenvizsgálat típusait!
Ismertesse a góckutatás célját és a vizsgálat lényegét, menetét!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- digitális röntgentechnika
- a digitális technika előnyei
- a digitális technika hátrányai
- röntgenfilm típusok méret és felhasználási cél szerint
- a nyálkövek röntgenvizsgáló módszerei
- natív röntgenfelvételi típusok (submandibularis, sublingualis, glandula parotis)
- nyálkövek extra- és intraorális felvétel típusai
- a góc fogalma, gócbetegségek tünetei
- a fogászati góckutatás menete

6. B. Ismertesse a fogászati szempontból jelentős fertőző betegségeket és szájtüneteiket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- gyermekkori fertőző betegségek és azok szájtünete
- tünetek, terápia
- bakteriális, vírusos megbetegedések
- védőoltások jelentősége, kötelező és szabadon beadható védőoltások

7. A. Ismertesse a szájnyálkahártya leggyakoribb vírus, baktérium és gomba okozta fertőzések eredetű megbetegedéseit és tüneteit!
Írja le a vashiányos anaemia jellemző szájtüneteit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- fertőző szájnyálkahártya megbetegedések
- bakteriális, vírusos, gombás elváltozások tünete, kezelése
- a vashiányos anaemia szájtünete

7. B. Ismertesse a gyermekfogászati röntgenvizsgálat indikációit és technikáját!
Sorolja fel a röntgenfelvételek fajtáit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- röntgenvizsgálat jelentősége
- indikációs területek gyermekkorban, felvételi technikák, filmtípusok
- extra- és intraorális felvételi technikák

8. A. Ismertesse az ajak betegségeit és a betegségek tüneteit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- ajakbetegségek kiváltó okai
- hajlamosító tényezők
- az ajakbetegségek tünetei és kezelésük

8. B. Ismertesse a gyermekfogászatban alkalmazott érzéstelenítések fajtáit és feltételeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- érzéstelenítés gyermekkorban
- fájdalommentesség
- fájdalomcsillapítók
- érzéstelenítés fajtái
- érzéstelenítő szerek és dózisuk
- intubációs narkózis
- éber narkózis
- személyi és tárgyi feltételek

9. A. Sorolja fel a nyelv betegségeit és írja le jellemző tüneteiket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- nyelvbetegségek
- a nyelvbetegség kialakulásának okai, tünete, formái
- tüneti terápia

9. B. Ismertesse a tejfogak jellemzőit, szuvasodásait és ellátásukat!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a tejfogak anatómiai jellegzetességei
- a tejfogszuvasodás jellemzői
- a szuvasodás ellátása
- a tej-frontfogakon megjelenő caries előfordulása, tünete, kezelése
- a tejmetcsők, tejmolárisok szuvasodása, ellátása
- tömőanyagok, eszközök
- a caries következményes betegségei és ellátásuk

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

10. A. Írja le a jóindulatú daganatok, daganatszerű állapotok és cysták fajtáit, szövettani, kialakulási, megjelenési formáit, tüneteit és terápiáját!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a jóindulatú daganatok általános jellemzői
- a szájüregben előforduló jóindulatú daganatok fajtái
- kialakulásuk okai, hajlamosító tényezői
- tüneteik, terápiájuk
- daganatszerű állapotok, kialakulásuk okai, tüneteik, terápiájuk
- cysták fajtái, tüneteik, terápiájuk

10. B. Ismertesse a maradó fogak szuvasodásait és ellátásuk jellegzetességeit gyermekkorban!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a frissen előtört maradó fogak anatómiai jellegzetességei
- a caries időbeli lefolyása, térbeli terjedése
- a maradó frontfogak szuvasodása, ellátása, anyagok, eszközök
- a maradó kis- és nagyőrlőfogak szuvasodása és ellátása
- a caries következményes megbetegedései esetén a fog ellátása, anyagok, eszközök

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

11. A. Határozza meg a praecancerosus laesio és a praecancerosus állapot fogalmát!
Ismertesse a fontosabb szájüregi praecancerosusok fajtáit, jellemző tüneteit, kezelési lehetőségeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a praecancerosus laesio és állapot fogalma
- a szájüregi praecancerosus elváltozásainak fajtái
- az elváltozások jellemző tüneteit
- terápiájuk

11. B. Ismertesse a gyermekfogászati fogsebészeti beavatkozásokat!
Írja le a gyermekek szorongásának oldására alkalmazott technikákat!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- fogsebészeti beavatkozások
- a tejfogextractio indikációi
- helyfenntartók alkalmazása
- a maradó fogak extractioja, indikációi
- szorongás, félelem oldása
- bizalom elnyerése, fokozatosság, fájdalommentes kezelés
- szülői magatartás, környezet, kommunikáció

12. A. Ismertesse a szájüregi rosszindulatú daganatok kialakulásának kockázati tényezőit!
Sorolja fel a szájüregi malignus daganatokat szöveti eredet szerint!
Írja le a malignus daganatok megelőzési és komplex kezelési lehetőségeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a rosszindulatú daganatok általános jellemzői
- kialakulásuk, kockázati tényezői, prognózisuk
- a szájüregi daganatok felosztása szöveti eredet szerint
- komplex terápia alkalmazása, prevenció
- a szűrővizsgálat jelentősége, onkológiai szűrés

12. B. Ismertesse a gyermekkori traumás fogsérüléseket és ellátásuk módjait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- sérülések okai
- sérülések típusai
- a fogkorona sérülésének fokozatai
- a sérülések ellátása

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

13. A. Írja le a fogmegtartó fogászat területeit, fogalmát és feladatát!
Határozza meg a caries fogalmát!
Magyarázza el a caries kialakulásban szerepet játszó tényezőket és kialakulásának folyamatát!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a megtartó fogászat fogalma, területe, feladata
- cariológia, endodontia feladata
- a caries meghatározása, okai, megelőzése, felismerése, típusai
- demineralizáció, remineralizáció
- etiológiai tényezők (primer, szekunder)
- a caries kialakulásának folyamata

13. B. Ismertesse a gyermekfogászati komplex prevenció elemeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a prevenció fogalma
- a prevenció szintjei
- a fogászati prevenció
- a gyermekfogászati prevenció alappillérei
- helyes szájhygiéne kialakítása
- egészséges táplálkozás
- fluoridok alkalmazása
- korai kezelés, szűrés

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

14. A. Sorolja fel az izolálás eszközeit, anyagait és magyarázza el a célját!
Rendszerezze a cariesek típusait, osztályozását többféle megközelítésben!
Írja le a fotopolimerizációs, esztétikus tömés készítésének eszközeit, anyagait, lépéseit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az izolálás fogalma, lényege, célja
- az izolálás módszerei, eszközei
- a caries osztályozása: lokalizációja, időbeli lefolyása, térbeli terjedése szerint
- predilekciós helyek
- a fotopolimerizációs tömés eszközei, anyagai, lépései

14. B. Magyarázza el az orthodontia fogalmát, lényegét!
Ismertesse a fogszabályozás és más fogászati, orvostudományi területek kapcsolatát!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogszabályozás meghatározása, feladata
- kezelési módszerek
- fogazati rendellenességek és a fogszuvasodás
- fogazati rendellenességek és a fogágybetegségek
- fogazati rendellenességek, harapási eltérések, állkapocs ízületi ártalmak
- fogszabályozás és a szájsebészet kapcsolata

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

15. A. Határozza meg mivel foglalkozik az endodontia!
Sorolja fel a pulpa betegségeit és ismertesse jellemző tüneteit, kezelését!
Írja le milyen lehetőségei vannak a pulpa életben tartásának!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az endodontia meghatározása, lényege
- az endodontia feladata
- a caries következményes betegségei, tünete, kezelése
- a pulpa életben tartásának lehetőségei

15. B. Magyarázza el röviden az alábbi fogalmakat!

Segmentumok
Articulatio
Occlusio
Nyugalmi helyzet
Overbite
Overjet
Prognathia
Progenia

Szemponatok a válaszadáshoz:

- fogszabályozási meghatározások (orthodontiai terminológia)
- fogívek, fogak, fogsor helyzete, rágófelszínek, maxilla, mandibula, anomáliák

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogsabályozás

16. A. Ismertesse a gyökérkezelés folyamatát, sorolja fel a szükséges eszközöket, anyagokat!
Hasonlítsa össze a gyökértömési módszereket!
Írja le az elhalt fogak fehéritésének lényegét!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a gyökérkezelés indikációi, célja
- a gyökérkezelés menete, lépései
- a gyökérkezelés kézi és gépi eszközei, anyagai
- gyökértömési módszerek, a gyökértöméssel szemben támasztott követelmények
- a gyökérkezelt fogak fogfehéritése, endogén fogfehérités, technikái és eszközei

16. B. Ismertesse a harapási rendellenességeket!
Ismertesse a segmentumokat érintő és az egyes fogakat érintő fogazati eltéréseket!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a harapási rendellenességek formái
- a segmentumokat érintő eltérések
- az egyes fogakat érintő eltérések

17. A. Ismertesse a prevenció fogalmát, szintjeit és a preventív fogászat célkitűzéseit!

Vázzon fel a barázdazárásról szerzett ismereteit, kivitelezésének lépéseit, eszközeit, anyagait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az egészség fogalma
- a prevenció fogalma
- a prevenció szintjei
- a fogászati prevenció
- a barázdazárás indikációi, típusai
- a barázdazárás menete, anyagai, eszközei, kivitelezése

17. B. Vázzon fel Angle occlusiós diagnosztikai rendszerét!

Ismertesse a rendszer előnyeit és hátrányait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- Angle occlusiós diagnosztikai rendszerének lényege
- a fogazati anomáliák rendszerezése
- az Angle osztályok jellemzői
- az Angle diagnosztika előnyei
- az Angle diagnosztika hátrányai

18. A. Magyarázza el a fogászati szűrővizsgálatok célját és jelentőségét!
Fejtse ki a caries profilaxis módszereit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a primer és a szekunder prevenció jelentősége
- a szűrővizsgálat célja (orális egészségi állapot hazai és nemzetközi helyzete, kvantitatív mérés)
- a szűrővizsgálat jelentősége
- a caries profilaxis módszerei, alappillérei

18. B. Ismertesse az állcsontok és a fogak öröklött eltéréseit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a rendellenességek etiológiája
- öröklött eltérések
- az állcsont és az arc öröklött eltérései
- fogívek, fogak mérete, csírahiány, számfeletti fog, dyasthema, dygnathiák, mélyharapás

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

19. A. Sorolja fel a helyi érzéstelenítés módjait, eszközeit és az alkalmazott gyógyszereket!
Ismertesse a fogeltávolítás indikációit és sorolja fel a fogeltávolításhoz és a vérzéscsillapításhoz szükséges eszközöket, gyógyszereket!
Mondja el, hogy milyen tanácsokkal látja el a beavatkozás előtt és után a fenti beavatkozáson átesett páciens!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a helyi érzéstelenítés lényege
- az érzéstelenítő szer beadásának módja, helye
- a leggyakoribb érzéstelenítő szerek
- az érzéstelenítés eszközei
- a fogeltávolítás indikációi (abszolút, relatív), a fogeltávolítás eszközei
- a vérzéscsillapítás anyagai, eszközei
- tanácsok fogeltávolítást követően

19. B. Ismertesse az állcsontok és a fogak szerzett eltéréseit és azok okait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- rendellenességek etiológiája
- a szerzett eltérések okai
- életmód, rossz szokások, ártalmak, általános betegségek

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

20. A. Hasonlítsa össze az akut és krónikus periapikális gyulladásokat!
Sorolja fel a sinusperforatio tüneteit!
Ismertesse az asszisztensi feladatokat foggyökér eltávolításakor!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a dentális gyulladások okai, tünetei
- az akut periapikális gyulladás kialakulása, klinikai tünetei
- a krónikus periapikális gyulladás kialakulása, klinikai tünetei
- a sinusperforatio tünetei
- az asszisztens teendői foggyökér eltávolításakor, eszközök, műszerek, anyagok előkészítése, műtét közbeni teendők
- a betegtájékoztató tartalma

20. B. Ismertesse a fogszabályozási diagnosztika lépéseit és az asszisztensi feladatokat!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az orthodontiai diagnózis felállításához szükséges lépések sorrendje
- anamnézis
- orthodontiai vizsgálatok
- a vizsgálatok előkészítése
- kiegészítő vizsgálatok, kérőlapok, beutalok
- lenyomatok, eszközök, anyagok, munkalapok
- adminisztráció, dokumentáció

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

21. A. Ismertesse a gyökércsúcs-resectio lényegét, indikációit, kontraindikációit, a beavatkozás lépéseit és asszisztensi teendőit és a beavatkozáshoz használt műszereket, eszközöket!
Írja le milyen tájékoztatást ad a páciensnek a műtét előtt és után!
Fejtse ki mi a góc/gócbetegség! Ismertesse az okait, tüneteit, kezelési lehetőségeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a gyökércsúcs-resectio lényege, indikációi
- kontraindikációk
- a beavatkozás kivitelezése, alkalmazott műszerek, eszközök
- beteg tájékoztatás műtét előtt és után
- asszisztensi feladatok
- a góc fogalma, góckutatás menete, fogeredetű góccok, szervi megbetegedések
- a gócbetegség okai, tüneteit
- kezelési lehetőségek

21. B. Ismertesse a fogszabályozó kezelés alapelveit és a fogszabályozó erők fokozatait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogszabályozó kezelés lényege
- kezelési alapelvek
- biológiai adottságok
- nyomó-, húzóerő
- fogszabályozó erők nagysága
- biológiai fokozatok

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogsabályozás

22. A. Sorolja fel a fogorvosi rendelőben leggyakrabban előforduló rosszulléteket, illetve elsősegélynyújtást igénylő helyzeteket, állapotokat, azok jellemző tüneteit és a teendőket!
Ismertesse az XBLS lépéseit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogorvosi beavatkozás következtében bekövetkező rosszullétek
- magasvérnyomás, szívbetegségek, allergiás reakció, ájulás, stroke, hypoglykaemia, hyperglykaemia
- epilepszia
- sürgősségi kórképek
- a közvetlen veszély elhárítása
- ABCDE betegvizsgálat
- tünetek, teendők rosszullét esetén
- BLS lépései
- az AED működése, használata

22. B. Sorolja fel a fogsabályozó kezelés módszereit!
Ismertesse a kivehető fogsabályozó készülékek fajtáit, jellemzőit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogsabályozó kezelés módszerei
- a kivehető készülékek fajtái
- a kivehető készülékek jellemzői
- a kivehető készülékek fő részei

23. A. Sorolja fel az alapvető protetikai műveleteket!
Írja le a lenyomatvételi módszereket és alkalmazásukat!
Ismertesse a lenyomatvételhez használatos eszközök és anyagok fajtáit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- alapvető protetikai műveletek
- a lenyomatok fajtái
- lenyomatvételi módszerek
- a lenyomatvételhez használatos eszközök és anyagok fajtái

23. B. Ismertesse a kivehető fogszabályozó készülékek előnyeit és hátrányait!
Ismertesse az asszisztensi teendőket kivehető készülékek készítése során!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a kivehető készülékek előnyei
- a kivehető készülékek hátrányai
- asszisztensi feladatok, anyagok, eszközök, adminisztráció, tájékoztatás

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

24. A. Mondja el részletesen a betétkészítés technikáit!

Ismertesse a rögzített fogművek fajtáit és készítésük módszereit, fázisait valamint az ahhoz szükséges eszközöket, asszisztensi teendőket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a betét meghatározása
- a betét típusai
- a betétkészítés technikái, lépései
- rögzített fogművek fajtái
- rögzített pótlások készítésének lépései, eszközei
- asszisztensi teendők rögzített fogpótlás készítésénél

24. B. Ismertesse a rögzített fogszabályozó készülékek típusait, főbb jellegzetességeit!

Ismertesse a rögzített fogszabályozó készüléket viselők komplex felvilágosításának tartalmát!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a rögzített fogszabályozó készülékek típusai, főbb jellegzetességek
- komplex felvilágosítás, szájjápolás, táplálkozás, aktiválás, ívcseré

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

25. A. Határozza meg az állkapocshelyzetek definícióit!
Sorolja fel a fogművek készítéséhez használt anyagokat!
Ismertesse a kombinált fogpótlások fajtáit és készítésük módszereit, fázisait
valamint az ahhoz szükséges eszközöket, asszisztensi teendőket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- állkapocshelyzetek: az állkapocs nyugalmi helyzete, centrális occlusio
- a fogművek készítéséhez használt anyagok
- a kombinált fogpótlások fajtái
- a kombinált fogpótlások készítésének fázisai
- asszisztensi feladatok, eszközök, anyagok

25. B. Ismertesse a Multiband fogszabályozó készülékeket, technikákat!
Ismertesse a rögzített készülék előnyeit, hátrányait!
Ismertesse az asszisztensi teendőket rögzített fogszabályozó készülék
felhelyezése során!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- Multiband készülékek
- alapvető Multiband technikák
- rögzített készülékek előnyei, hátrányai
- asszisztensi teendők rögzített fogszabályozó készülék felhelyezése során: eszközök, anyagok előkészítése, asszisztálás, tanácsadás

26. A. Ismertesse az implantációval történő fogpótlási eljárás célját, lényegét!
Sorolja fel az implantációs fogpótlás funkcionális részeit!
Írja le a műgyökér-beültetés menetét és a műtét alatti asszisztensi teendőket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az implantációval történő fogpótlás célja, lényege, lehetőségei
- az implantátum fajtái
- az implantációs fogpótlás funkcionális részei
- a műgyökér-beültetés menete
- asszisztensi teendők a műtét alatt

26. B. Ismertesse az alábbi fogszabályozó készülékeket, technikákat!

Állsapka
Arcíves-készülék (headgear)
Delaire-féle maszk (reverse headgear)
Myotherapia

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a felsorolt fogszabályozó készülékek használatának indikációi (fog és állcsonteltérések kezelésére)
- a fogszabályozó készülékek részei
- extraorális elhorgonyzás
- extra- és intraorális elhorgonyzás
- izomgyakorlat

27. A. Ismertesse a fogágybetegség etiológiáját!
Mutasson rá a fogágybetegség és a gócbetegségek összefüggéseire!
Írja le a száj higiénés állapotának plakkfestéssel történő vizsgálatát és a vizsgálathoz szükséges anyagokat, eszközöket!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a fogágybetegség etiológiai tényezői
- multifaktorális tényezők
- a fogágybetegség és a gócbetegség összefüggései
- a szájhigiéné vizsgálata, motiválás
- a plakkfestéssel történő vizsgálat menete, eszközei
- plakkfestés után alkalmazható indexek

27. B. Sorolja fel a fogszabályozási prevenció elemeit!
Ismertesse az általános megelőző tevékenység területeit!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a fogszabályozási prevenció célja
- a megelőzés lehetőségei
- az általános megelőző tevékenység területei

28. A. Nevezze meg a gingiva és a parodontium betegségeit és ismertesse jellemző tüneteiket!
Írja le a fogkő-eltávolítás módszereit és eszközeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogágybetegségek klinikai osztályozása
- a gingiva betegségei
- plakk okozta gingivitis jellemzői
- a rögzítőapparat betegség, jellemző tünetei
- a plakkeltávolítás professzionális módszerei és eszközei
- kézi és gépi eszközök, polírozás, gyökérsimítás

28. B. Ismertesse a Hotz-féle extractiós szisztémát!
Ismertesse a fogszabályozási célból végzett extractiók meghatározó kérdéseit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a Hotz-féle extractiós szisztéma célja, menete
- a fogszabályozási célból végrehajtott fogeltávolítás meghatározó kérdései
- indikációk (mikor, melyik fog)

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

29. A. Írja le mi a CPITN-index és hol/mire használják!
Ismertesse a paradontológiai műtétek utáni tanácsadás, betegtájékoztató tartalmát!
Sorolja fel az egyéni szájhigiéne eszközeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a CPITN-index meghatározása (hol és mire használják)
- a rögzítő apparátus betegségeinek vizsgálata
- az index felvételéhez szükséges eszközök
- a CPITN-index értékelési kritériumai
- paradontológiai műtét utáni tanácsadás, betegtájékoztató
- egyéni szájhigiéne eszközei

29. B. Ismertesse a korai fogszabályozó kezelések elemeit, lehetőségeit!
Írja le a gyermekek szorongásának oldására szolgáló módszereket, technikákat, valamint az asszisztens szerepét ezekben a tevékenységekben!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az anomáliák korai kezelése, fő módszere
- egyszerű fogszabályozó készülékek alkalmazása
- a gyerekek szorongásának oldására alkalmazott technikák
- a félelem, szorongás, empátia meghatározása
- a szorongás oldása
- környezet, kommunikáció, fokozatosság, fájdalommentes kezelés, szülői magatartás

30. A. Ismertesse a várandós kismama fogászati gondozása keretében adandó prevenció és szájhigiéne tanácsadás legfontosabb elemeit!
Sorolja fel az asszisztensi dokumentációs tevékenység elemeit!
Írja le milyen módszerekkel oldható a páciens szorongása, félelme!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a várandósság fogazatra és a fogíny állapotára gyakorolt hatása
- primer-primer prevenció (PPP) tevékenység
- száj-és fogápolási tanácsok
- táplálkozási tanácsok
- a fogászati ellenőrzések tartalma, gyakorisága
- a várandósság alatti fogászati beavatkozások és kezelések szempontjai
- a dokumentációs tevékenység elemei
- szorongás és félelem oldása

30. B. Ismertesse a retenció és a recidíva fogalmát, lényegét!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a recidíva fogalma
- a retenció fogalma, célja
- retenciós fázis
- retenciós készülékek (kivehető, rögzített)

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. A. Ismertesse a szájüreg képleteit, valamint a fogak anatómiáját és szövettanát!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a szájüreg anatómiája, felépítése
- a fogak anatómiája, felépítése, részei
- tejfogak, maradó fogak, fogcsoportok
- a fogak felszínei
- a fogak szövettani felépítése

Kulcsszavak, fogalmak:

- vestibulum oris, cavum oris proprium, labium, bucca, gingiva, dens/dentes, palatum, lingua, szájfenék
- tejfogak, maradó fogak, fogcsoportok, fog részei, fog felszínei
- fog szövettana (zománc, dentin, cement, pulpa)

1. B. Ismertesse a gyermekfogászati vizsgálat/szűrés lényegét, valamint a komplex diagnózis tartalmát!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- gyermekfogászati diagnózis
- a gyermek fog-és szájbetegségeinek felismerése, helyes kórisme elkészítése
- fogak, fogágy, szájnyálkahártya betegségei, harapási-és állcsont rendellenességek
- gyermek fog-és szájbetegségek összefüggései, a teljes (komplex) diagnózis felállítása

Kulcsszavak, fogalmak:

- fogakra vonatkozó diagnózis (caries, a fogak szöveti, alaki, számbeli, helyzeti eltérései, traumás sérülései)
- fogágyra vonatkozó diagnózis (fogágy, íny állapota, gyulladás, dentális plakk fogkő jelenléte)
- szájnyálkahártyára vonatkozó diagnózis („önálló” szájnyálkahártya gyulladások, általános és fertőző betegségek szajtünetei)
- harapási formára és az állcsontok helyzetére vonatkozó diagnózis (fogszabályozási diagnózis)

2. A. Ismertesse a parodontium részeit, valamint a nagy nyálmirigyeket a felsorolt szempontok szerint!
Nevezze meg a rágóízület ízfelszíneit és a köztük található porcos képletet, valamint az ízület mozgásait!
Fejtse ki a nyál szerepét!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a fogágy szerkezete, anatómiája
- a nagy nyálmirigyek felsorolása (magyarul és latinul)
- a rágóízület szerkezete, ízfelszínek, porcos képletek (magyarul és latinul)
- a rágóízület mozgásai
- a nyál szerepe

Kulcsszavak, fogalmak:

- gingiva és részei, periodontium, processus alveolaris
- glandula parotis, glandula submandibularis, glandula sublingualis
- caput mandibulae, fossa mandibularis, discus articularis
- nyitó-csukó, előre-hátra, oldalmozgás és órlómozgás
- nedvesítés, CH bontás, baktericid hatás, pufferoló hatás
-

2. B. Ismertesse a fogazat fejlődését és fejtse ki a korcsoportok jelentőségét az ellátás szempontjából!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a fogfejlődés fő lépései
- az állcsontok fejlődése
- fogelőtörés
- fogváltás
- a korcsoport beosztás jelentősége a kezelés/ellátás szempontjából

Kulcsszavak, fogalmak:

- fogak fejlődése: elemi szájüreg (magzati élet 3. hét) fogléc (magzati 6-7. hét), tejfogbimbó (10-10), tejfogak zománc és dentin állománya, tejfog koronák kifejlődése (9. hónap)
- fogak előtörése: 6. hónap: I-I, 7-8 hónap: II-II, 12-15: IV-IV, 18-20: III-III, 24-36: V-V (1-5 hónap fiziológias eltérés), Σ 20 tejfog (születéskor már megvannak a maradó fogak csírái; 2-3 éves korra nagyjából kialakul a koronájuk is)
- fogváltás: 8. év: 41,31,21,11; 9-10. év: 45,44,35,34,25,24,15,14 43,33; 10-11. év: 13,23; 11-14 év: 17,27,37,47; 17-18. év: bölcsességfogak
- állcsontok fejlődése: 3-4. magzati hétben kezdődik (8-10. hétben elszenvedett embrionális ártalom: szájpadhasadék)
- korcsoportok: tejfogazat 2-6 év, vegyes fogazat 6-12 év, maradó fogazat 12-18 év; tejfogak, tej-és maradó fogak szuvasodása, fogáttörési zavarok a kezelés szempontjából fontos; hasonló korcsoport, hasonló problémák

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

- 3.A. Ismertesse az infekciókontroll fogalmát!
Határozza meg a rizikópáciens fogalmát!
Mondja el a higiénés kézfertőtlenítés célját és kivitelezésének menetét!
Ismertesse a fogorvosi rendelő higiénés zónáit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az infekciókontroll meghatározása, lényege
- fertőzésveszély, fertőzések átvitele
- a rizikópáciensek csoportja, veszélyeztetett páciensek
- infekciókontroll szempontjából fontos betegségek
- a higiénés kézfertőtlenítés célja, menete, a kézen található mikrobák csoportja
- a fogorvosi rendelő higiénés zónái (fertőzési kockázat szempontjából)

Kulcsszavak, fogalmak:

- fertőzések kiküszöbölése
- fertőző forrás, a fertőzés terjedési módjai, a fertőzésekre való fogékonyság
- infekciókontroll szempontjából fontos betegségek
- AIDS betegség, hepatitis B, hepatitis C, herpes, rubeola, influenza, TBC
- tranziens flóra, a kézfertőtlenítés alkalmi, kivitelezése
- kezelési zóna, kezelési zónát övező terület, a kezelő többi része

3. B. Ismertesse a gyermekfogászati vizsgálat fogakra vonatkozó diagnosztikáját!
Magyarázza el a maradó, valamint a tejfogak Zsigmondy-féle és FDI jelölését!

Szemponatok válaszadáshoz:

- a caries meghatározása
- a caries lokalizációja
- a caries időbeli lefolyása, térbeli terjedése
- a caries következményes betegségei
- caries predilekciós helyek
- cariesintenzitás, carieshajlam
- dokumentáció, fogak jelölése

Kulcsszavak, fogalmak:

- gyors lefutás (caries rapida)
- cariesek súlyossága (caries superficialis, caries media, caries profunda)
- cariesek következményes betegségei (pulpitis, periostitis, ...)
- fogfelszínek (occlusalis, palatinalis, lingualis, labialis, mesio-disto-approximalis)
- fogak jelölése (Zsigmondy-féle kereszt; FDI jelölés)
- cariesintenzitás (dmft-index)(dmfs-index)
- predilekciós helyek (circularis caries, approximális felszínek, hatosok approximalis és occlusalis felszíne, maradó négyes, ötösök approximalis felszíne)
- carieshajlam (fokozott: metszők és szemfogak szuvasodása esetén)

4. A. Ismertesse a nosocomialis fertőzések fogalmát, és a fogászati ellátás során leggyakrabban előforduló fertőzéseket!
- Magyarázza el a fertőtlenítés és sterilizálás közti különbséget és sorolja fel a fertőtlenítési és sterilizációs eljárásokat!
- Ismertesse a fogászati rendelőben alkalmazott legfontosabb védőeszközöket és alkalmazásuk szabályait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- nosocomialis fertőzés meghatározása
- aszepszis, antiszepszis
- fogászati kezelés során előforduló fertőzések
- fertőtlenítés fogalma, fizikai, kémiai fertőtlenítő eljárások
- sterilizálás meghatározása, sterilizálási eljárások, módszerek
- fogászati rendelőben használt védőeszközök, alkalmazásuk szabályai

Kulcsszavak, fogalmak:

- kórházi fertőzés, beteg, személyzet
- a kezeléssel összefüggésben kialakuló fertőzés (HIV, hepatitis B, C, influenza, TBC)
- fertőtlenítés fogalma, sterilizálás fogalma, fertőtlenítési eljárások, sterilizációs eljárások (fizikai, kémiai, kombinált, hőlég-autokláv)
- ruházat, arc, szem, kéz, bőr védelme, egyszer használatos eszközök

4. B. Ismertesse a fogazati rendellenességek, eltérések fajtáit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- fejlődési rendellenességek-anomáliák
- fogazati rendellenességek
- alaki, szerkezeti, számbeli rendellenességek/eltérések

Kulcsszavak, fogalmak:

- szerkezeti rendellenességek (zománcfejlődési rendellenességek, dentin fejlődési rendellenességek, cementképzési zavar)
- alaki eltérések (formai: számfeletti csücsök, -gyökér, ikerfog, fúzió; méretbeli: microdontia, macrodontia)
- számbeli rendellenességek (számfeletti fog, csírahiány; teljes vagy részleges foghiány)
- öröklött, szerzett eltérések

5. A. Ismertesse a sugárvédelmi szabályokat!
Mondja el a fogászati intraorális Rtg vizsgálat menetét!
Ismertesse, hogy milyen szempontokat kell figyelembe venni a fogyatékkal élő páciensek röntgen vizsgálatánál!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- sugárvédelem (szomatikus, genetikus)
- betegek, röntgenező védelme, együttes védelem
- beállítás fő szabályai intraoralis felvételnél (fej, film, tubus, sugárvédelem)
- fogyatékkal élő páciensek vizsgálata

Kulcsszavak, fogalmak:

- röntgenező védelme (távolság, falas), páciens védelme (alumíniumszűrő, ólom kötény, filmtartók, beállítás), szomatikus, genetikus, együttes védelem
- sugárvédelem, fej beállítás (alsó, felső állcsont), film elhelyezés (filmtartó), horizontális (orthoradialis, excentrikus), vertikális (szögfelező, párhuzamos) beállítás
- látás-, hallás-, beszédsérült, mozgásában korlátozott, mentálisan sérült páciens védelme
- szülő, kísérő védelme

5. B. Ismertesse a gyermekek fogágy- és a szájnyálkahártya vizsgálatának lényeges elemeit!
Ismertesse a gingivitis okait és tüneteit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- lokális tényezők
- szájhigiéne, dentális plakk, fogkő
- az általános betegségek szerepe
- a gingivitis tünetei
- juvenilis paradontitis
- eruptió, pubertáskori ínygyulladás
- szájnyálkahártya elváltozások

Kulcsszavak, fogalmak:

- gingivitis (vörös, duzzadt, vérző, fájó íny)
- lokális tényezők (rossz szájhigiéne, dentális plakk)
- általános betegségek (leukaemia, diabetes, AIDS), gyógyszerek (antiepileptikumok)
- juvenilis paradontitis (vertikális csontpusztulás, fogvándorlás, -lazulás)
- önálló szájnyálkahártya betegségek; általános betegségek szájtünetei (soor, gingivostomatitis herpetica, aphta)

6. A. Hasonlítsa össze a hagyományos és digitális felvételi technika előnyeit, hátrányait!
Sorolja fel a röntgenfilm típusokat!
Sorolja fel a nyáلكövek natív röntgenvizsgálat típusait!
Ismertesse a góckutatás célját és a vizsgálat lényegét, menetét!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- digitális röntgentechnika
- a digitális technika előnyei
- a digitális technika hátrányai
- röntgenfilm típusok méret és felhasználási cél szerint
- a nyáلكövek röntgenvizsgáló módszerei
- natív röntgenfelvételi típusok (submandibularis, sublingualis, glandula parotis)
- nyáلكövek extra- és intraorális felvétel típusai
- a góc fogalma, gócbetegségek tünetei
- a fogászati góckutatás menete

Kulcsszavak, fogalmak:

- gyors, vegyszermentes, kisebb a sugárterhelés, kép elemzés szoftveres támogatása, archiválás, továbbítás; költség, fertőzésveszély
- intraorális, extraorális; méret szerint (gyermek, felnőtt, koronai, ráharapásos); cél szerint (periapicalis, koronai/szárnyas/interproximalis, ráharapásos/occlusalis)
- submandibularis, sublingualis, glandula parotis, intra- és extraorális felvétel
- góc fogalma, góckutatás, röntgen-és szájvizsgálat

6. B. Ismertesse a fogászati szempontból jelentős fertőző betegségeket és szájtüneteiket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- gyermekkori fertőző betegségek és azok szájtünete
- tünetek, terápia
- bakteriális, vírusos megbetegedések
- védőoltások jelentősége, kötelező és szabadon beadható védőoltások

Kulcsszavak, fogalmak:

- tonsillitis
- scarlatina
- diphtheria
- morbilli
- pertussis
- varicella
- mumps
- tuberculosis

7. A. Ismertesse a szájnyálkahártya leggyakoribb vírus, baktérium és gomba okozta fertőzések eredetű megbetegedéseit és tüneteit!
Írja le a vashiányos anaemia jellemző szájtüneteit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- fertőző szájnyálkahártya megbetegedések
- bakteriális, vírusos, gombás elváltozások tünete, kezelése
- a vashiányos anaemia szájtünete

Kulcsszavak, fogalmak:

- bakteriális: furunculus, gingivostomatitis ulcerosa, tuberculosis, syphilis, actinomycosis
- vírusos: herpes simplex recidivans/herpes labialis, primer gingivostomatitis herpetica, herpes zoster, herpangina, mononucleosis infectiosa/Pfeiffer-féle mirigyláz, morbilli/kanyaró, varicella/bárányhimlő, parotis epidemica/mumps, AIDS
- gombás: akut álhártyás candidosis /soor/szájpenész, akut atrophias candidosis, krónikus atrophias candidosis/fogsorostomatitis, krónikus hyperplasticus candidosis/candida-leukoplakia
- nyelv atrophias, sápadt vagy fájdalmas, vörös, megnagyobbodott, sima felszínű (tükrönyelv); eróziók, fekélyek a nyálkahártyán; chelitis angularis; candidiasis, leukoplakia a nyelven

7. B. Ismertesse a gyermekfogászati röntgenvizsgálat indikációit és technikáját!
Sorolja fel a röntgenfelvételek fajtáit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- röntgenvizsgálat jelentősége
- indikációs területek gyermekkorban, felvételi technikák, filmtípusok
- extra- és intraorális felvételi technikák

Kulcsszavak, fogalmak:

- tejfogazatnál: gangrena, gyökérkezelés, tejfogak baleseti törései, fogeredet kizárása bizonytalan duzzanatok esetén
- fogváltás idején: fogváltási zavarok (kitolódó, elhúzódó fogváltás) tisztázása
- maradó fogazatnál: caries és következményes betegségei diagnosztikája, gyökérkezelés, retineált, számfeletti, csírahiány, baleseti sérülés
- intraorális (periapicalis, szárnyas, ráharapásos) felvétel
- extraorális felvételek ortopantomogram (alsó és felső állcsont és fogak)
- teleröntgen felvétel (fogszabályozás)

8. A. Ismertesse az ajak betegségeit és a betegségek tüneteit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- ajakbetegségek kiváltó okai
- hajlamosító tényezők
- az ajakbetegségek tüneteinek és kezelésük

Kulcsszavak, fogalmak:

- cheilitis exfoliativa
- cheilitis angularis
- cheilitis glandularis
- cheilitis chronica
- cheilitis granulomatosa

8. B. Ismertesse a gyermekfogászatban alkalmazott érzéstelenítések fajtáit és feltételeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- érzéstelenítés gyermekkorban
- fájdalommentesség
- fájdalomcsillapítók
- érzéstelenítés fajtái
- érzéstelenítő szerek és dózisuk
- intubációs narkózis
- éber narkózis
- személyi és tárgyi feltételek

Kulcsszavak, fogalmak:

- helyi és általános
- helyi: nyálkahártya/felületi, infiltrációs, vezetéssel, intraperiodontális
- általános: nyugtató tabletták, relatív analgesia, intubációs narkózis
- dózis, indikáció
- személyi és tárgyi feltételek

9. A. Sorolja fel a nyelv betegségeit és írja le jellemző tüneteiket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- nyelvbetegségek
- a nyelvbetegség kialakulásának okai, tünetei, formái
- tüneti terápia

Kulcsszavak, fogalmak:

- glossitis mediana rhomboica
- glossitis chronica
- lingua geographica
- lingua pilosa
- glossodynia

9. B. Ismertesse a tejfogak jellemzőit, szuvasodásait és ellátásukat!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a tejfogak anatómiai jellegzetességei
- a tejfogszuvasodás jellemzői
- a szuvasodás ellátása
- a tej-frontfogakon megjelenő caries előfordulása, tünete, kezelése
- a tejmetcsők, tejmolarisok szuvasodása, ellátása
- tömőanyagok, eszközök
- a caries következményes betegségei és ellátásuk

Kulcsszavak, fogalmak:

- tej-frontfogak
- cirkularis caries: impregnálás stroncium-klorid, ezüst-nitrát; pulpakamra megnyitása; extractio
- approximális caries: üvegeionomer vagy kompomer tömés; elcsiszolás; impregnálás
- tejmolarisok
- alábélelés + üvegeionomer vagy kompomer tömés; elcsiszolás; impregnálás; acélkorona; gyökérkezelés

10. A. Írja le a jóindulatú daganatok, daganatszerű állapotok és cysták fajtáit, szövettani, kialakulási, megjelenési formáit, tüneteit és terápiáját!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a jóindulatú daganatok általános jellemzői
- a szájüregben előforduló jóindulatú daganatok fajtái
- kialakulásuk okai, hajlamosító tényezői
- tüneteik, terápiájuk
- daganatszerű állapotok, kialakulásuk okai, tüneteik, terápiájuk
- cysták fajtái, tüneteik, terápiájuk

Kulcsszavak, fogalmak:

- papilloma, fibroma, lipoma, pleomorph adenoma, haemangioma (capillare, cavernosum), granuloma pyogenicum, granuloma gravidarium, parodontoma granulomatosum/epulis, granuloma fibrosum, granuloma gigantocellularis, mucocèle, ranula

10. B. Ismertesse a maradó fogak szuvasodásait és ellátásuk jellegzetességeit gyermekkorban!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a frissen előtört maradó fogak anatómiai jellegzetességei
- a caries időbeli lefolyása, térbeli terjedése
- a maradó frontfogak szuvasodása, ellátása, anyagok, eszközök
- a maradó kis- és nagyőrlőfogak szuvasodása és ellátása
- a caries következményes megbetegedései esetén a fog ellátása, anyagok, eszközök

Kulcsszavak, fogalmak:

- maradó frontfogak
- jellegzetességek (vékony dentin, tág pulpakamra)
- approximalis caries: üvegeionomer, kompomer tömés
- caries profunda: alábélelés + üvegeionomer, kompomer tömés (12 év alatt), kompozit tömés (12 év felett)
- fractura: 12 év alatt: ideiglenes gyógykötés, ingerdentin képződés; 12 év felett élpótlás
- maradó kis- és nagyőrlők
- barázdazárás
- kiterjesztett barázdazárás (kezdődő caries)
- centralis caries: amalgám vagy kompozit tömés (alábélelés!)
- direkt vagy indirekt pulpasapkázás
- pulpotomia
- gyökérkezelés (front és kisőrlő fogakon egyezik a felnőttek gyökérkezelésével; tág apex esetén ideiglenes gyökértömés, majd végleges)

11. A. Határozza meg a praecancerosus laesio és a praecancerosus állapot fogalmát!

Ismertesse a fontosabb szájüregi praecancerosusok fajtáit, jellemző tüneteit, kezelési lehetőségeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a praecancerosus laesio és állapot fogalma
- a szájüregi praecancerosus elváltozásainak fajtái
- az elváltozások jellemző tünetei
- terápiájuk

Kulcsszavak, fogalmak:

- megváltozott morfológiájú szövetterület, melyben cc. gyakrabban fordulhat elő, mint a hasonló lokalizációjú, normálisnak látszó nyálkahártyán; szájnyálkahártya általánosan megváltozott állapota, melyhez a cc. szignifikánsan megnövekedett kockázata társul
- leukoplakia, lichen, sideropenia, chelitis actinica chronica, keratoacanthoma, keratosis actinca

11. B. Ismertesse a gyermekfogászati fogsebészeti beavatkozásokat!

Írja le a gyermekek szorongásának oldására alkalmazott technikákat!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- fogsebészeti beavatkozások
- a tejfogextractio indikációi
- helyfenntartók alkalmazása
- a maradó fogak extractioja, indikációi
- szorongás, félelem oldása
- bizalom elnyerése, fokozatosság, fájdalommentes kezelés
- szülői magatartás, környezet, kommunikáció

Kulcsszavak, fogalmak:

- tejfogak eltávolítása
- indikációk; rágást maradó fog áttörését akadályozza, beteg tejfog általános tünetet okoz, maradó fog csírája ne sérüljön; betört gyökeret nem feltétlenül kell eltávolítani, később kilökődik, fogszabályozási célból
- maradó fogak eltávolítása
- csak végső esetben; fogszabályozási céllal; 9-11 korban; betört gyökeret el kell távolítani; preventív bölcsességfog eltávolítás;
- fájdalommentes beavatkozás, jó érzéstelenítés, félelemmentes légkör kialakítása, bizalom, gyógyszerek (nyugtatók) alkalmazása

12. A. Ismertesse a szájüregi rosszindulatú daganatok kialakulásának kockázati tényezőit!

Sorolja fel a szájüregi malignus daganatokat szöveti eredet szerint!

Írja le a malignus daganatok megelőzési és komplex kezelési lehetőségeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a rosszindulatú daganatok általános jellemzői
- kialakulásuk, kockázati tényezői, prognózisuk
- a szájüregi daganatok felosztása szöveti eredet szerint
- komplex terápia alkalmazása, prevenció
- a szűrővizsgálat jelentősége, onkológiai szűrés

Kulcsszavak, fogalmak:

- dohányzás, alkohol, önálló betegség, más betegség kísérő tünete
- hám, mirigyhám, festékes, kötőszövet eredetű, nyirokrendszeri, vérképző rendszeri
- prevenció, szűrés, életmód; sebészi eltávolítás, besugárzás, kemoterápia, krio- és lézersebészet, rekonstrukció, immunterápia, pszichés támogatás, gondozás, rekonstrukciós műtétek

12. B. Ismertesse a gyermekkori traumás fogsérüléseket és ellátásuk módjait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- sérülések okai
- sérülések típusai
- a fogkorona sérülésének fokozatai
- a sérülések ellátása

Kulcsszavak, fogalmak:

- sérülések fajtái
  - koronatorések, gyökértörések
  - csont és lágyszöveti sérülések
  - fog kimozdulás, kiesés
  - a fog alveolusba nyomódása
- ellátás
  - élpótlás
  - sínezés
  - gyökérkezelés
  - visszaültetés (tejfogat nem ültetünk vissza)
  - extractio (+ fogszabályozás; implantáció; protetikai megoldás)

13. A. Írja le a fogmegtartó fogászat területeit, fogalmát és feladatát!
Határozza meg a caries fogalmát!
Magyarázza el a caries kialakulásban szerepet játszó tényezőket és kialakulásának folyamatát!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a megtartó fogászat fogalma, területe, feladata
- cariológia, endodontia feladata
- a caries meghatározása, okai, megelőzése, felismerése, típusai
- demineralizáció, remineralizáció
- etiológiai tényezők (primer, szekunder)
- a caries kialakulásának folyamata

Kulcsszavak, fogalmak:

- cariológia, endodontia
- felszínről mélybe hatoló, reverzibilis-irreverzibilis, demineralizáció
- fogfelszín, baktériumok, táplálék, időfaktor;
- pellicula, dentális plakk, savas pH, demineralizáció

13. B. Ismertesse a gyermekfogászati komplex prevenció elemeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a prevenció fogalma
- a prevenció szintjei
- a fogászati prevenció
- a gyermekfogászati prevenció alappillérei
- helyes szájhigiéne kialakítása
- egészséges táplálkozás
- fluoridok alkalmazása
- korai kezelés, szűrés

Kulcsszavak, fogalmak:

- caries-, fog- és szájbetegségek-, fogazati rendellenességek megelőzése
- szájhigiéne
- helyes táplálkozás
- fluoridok alkalmazása
- korai kezelés, gyermekfogászati gondozás

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

14. A. Sorolja fel az izolálás eszközeit, anyagait és magyarázza el a célját!
Rendszerezze a cariesek típusait, osztályozását többféle megközelítésben!
Írja le a fotopolimerizációs, esztétikus tömés készítésének eszközeit, anyagait, lépéseit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az izolálás fogalma, lényege, célja
- az izolálás módszerei, eszközei
- a caries osztályozása: lokalizációja, időbeli lefolyása, térbeli terjedése szerint
- predilekciós helyek
- a fotopolimerizációs tömés eszközei, anyagai, lépései

Kulcsszavak, fogalmak:

- vattatekerics, nyálszívó, exhaustor, Kofferdam; nyálmentesség biztosítása
- caries incipiens, caries superficialis, caries media, caries profunda, caries penetrans; primer, secunder caries; korona-, nyaki-, gyökér caries, zománc-, dentin-, cement caries; predilekciós helyek
- kavítás alakító eszközök, izolálás eszközei, kondicionálók, adhezívek, applikátorok, tömőanyag, tömőműszerek, fotopolimerizációs lámpa, occlusio-kontroll eszközei, tömés kidolgozás eszközei

14. B. Magyarázza el az orthodontia fogalmát, lényegét!
Ismertesse a fogszabályozás és más fogászati, orvostudományi területek kapcsolatát!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogszabályozás meghatározása, feladata
- kezelési módszerek
- fogazati rendellenességek és a fogszuvasodás
- fogazati rendellenességek és a fogágybetegségek
- fogazati rendellenességek, harapási eltérések, állkapocs ízületi ártalmak
- fogszabályozás és a szájsebészet kapcsolata

Kulcsszavak, fogalmak:

- rendellenességek felismerése, megelőzése, gyógyítása
- fogak, alveolus, állcsontok alaki és helyzeti rendellenességeinek kezelése; fogak elmozdítása;
- állcsontok és koponya viszonya; harapási rendellenességek kezelése
- fogazati rendellenességek és fogszuvasodás
- fogazati rendellenességek és fogágybetegségek
- harapási eltérések és TMI panaszok
- fogazati rendellenességek pszichés következményei
- fogazati rendellenességek és beszédhibák
- fogszabályozás és szájsebészet

15. A. Határozza meg mivel foglalkozik az endodontia!
Sorolja fel a pulpa betegségeit és ismertesse jellemző tüneteit, kezelését!
Írja le milyen lehetőségei vannak a pulpa életben tartásának!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az endodontia meghatározása, lényege
- az endodontia feladata
- a caries következményes betegségei, tünete, kezelésük
- a pulpa életben tartásának lehetőségei

Kulcsszavak, fogalmak:

- a fogbél és a foggyökér körülvevő szövetek betegségeinek megelőzése, diagnózisa és kezelése
- caries következményes megbetegedései
- pulpahyperaemia, acut és krónikus pulpitis, periodontitis apicalis (acut, krónikus),
- periostitis, odontogen osteomyelitis, sinusitis odontogenes, phlegmone
- indirekt pulpasapkázás, direkt pulpasapkázás, pulpaamputáció/vitálamputáció

15. B. Magyarázza el röviden az alábbi fogalmakat!

Segmentumok
Articulatio
Occlusio
Nyugalmi helyzet
Overbite
Overjet
Prognathia
Progenia

Szemponatok a válaszadáshoz:

- fogszabályozási meghatározások (orthodontiai terminológia)
- fogívek, fogak, fogsor helyzete, rágófelszínek, maxilla, mandibula, anomáliák

Kulcsszavak, fogalmak:

- fogív részei; fogívenként két buccalis, egy labialis
- rágófelszínek és metszőélek rágás közbeni érintkezése (dinamikus)
- rágófelszínek és metszőélek közti maximális érintkezés (statikus)
- mandibula laza, fiziológias izomtónusos helyzete; alsó és felső őrlők közt 2-3 mm interocclusalis térköz van
- metszőfog túlharapás; záróharapásban a felső metszők mennyit takarnak az alsókból (normál érték 2 mm)
- záróharapásban a felső metszők éle milyen távol van az alsó metszőktől
- maxilla és felső fogív (frontok) a normálnál előbbre állnak
- előreálló mandibula; alsó frontok a felsők elé harapnak (Bulldog)

16. A. Ismertesse a gyökérkezelés folyamatát, sorolja fel a szükséges eszközöket, anyagokat!
Hasonlítsa össze a gyökértömési módszereket!
Írja le az elhalt fogak fehéritésének lényegét!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a gyökérkezelés indikációi, célja
- a gyökérkezelés menete, lépései
- a gyökérkezelés kézi és gépi eszközei, anyagai
- gyökértömési módszerek, a gyökértöméssel szemben támasztott követelmények
- a gyökérkezelt fogak fogfehéritése, endogén fogfehérités, technikai és eszközei

Kulcsszavak, fogalmak:

- diagnosztika, izolálás, trepanálás, gyökércsatorna szondázás, pulpaexstirpatio, tús kontroll, gyökércsatorna preparálás, átöblítés, szárítás, gyógyszeres zárás, gyökértömés, ideiglenes tömés, kontroll Rtg, fedőtömés
- hidegen-, melegen tömörített; lateralis és vertikalis kondenzáció, termomechanikus
- oxidáló szer, mélyhúzott sín, walking bleach technika

16. B. Ismertesse a harapási rendellenességeket!
Ismertesse a segmentumokat érintő és az egyes fogakat érintő fogazati eltéréseket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a harapási rendellenességek formái
- a segmentumokat érintő eltérések
- az egyes fogakat érintő eltérések

Kulcsszavak, fogalmak:

- mélyharapás, nyitott harapás
- protrusio, retrusio, kereszt harapás
- ectopia, kereszt harapás, retentio, impactio, traumás occlusio

17. A. Ismertesse a prevenció fogalmát, szintjeit és a preventív fogászat célkitűzéseit!

Vázzon fel a barázdazárásról szerzett ismereteit, kivitelezésének lépéseit, eszközeit, anyagait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az egészség fogalma
- a prevenció fogalma
- a prevenció szintjei
- a fogászati prevenció
- a barázdazárás indikációi, típusai
- a barázdazárás menete, anyagai, eszközei, kivitelezése

Kulcsszavak, fogalmak:

- megelőzés, meggátlás, megfordítás, korai felismerés és gyógyítás, pótlás, rehabilitáció, PPP
- primer prevenció, adhezív technika, indikációk, ideje, anyagai, eszközei, kivitelezése

17. B. Vázzon fel Angle occlusiós diagnosztikai rendszerét!

Ismertesse a rendszer előnyeit és hátrányait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- Angle occlusiós diagnosztikai rendszerének lényege
- a fogazati anomáliák rendszerezése
- az Angle osztályok jellemzői
- az Angle diagnosztika előnyei
- az Angle diagnosztika hátrányai

Kulcsszavak, fogalmak:

- Angle I. (neutroocclusio)
- Angle II. (distoocclusio) 1. csoport, 2. csoport
- Angle III. (mesioocclusio) dentalis, dentoalveolaris, skeletalis eltérések

18. A. Magyarázza el a fogászati szűrővizsgálatok célját és jelentőségét!
Fejtse ki a caries profilaxis módszereit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a primer és a szekunder prevenció jelentősége
- a szűrővizsgálat célja (orális egészségi állapot hazai és nemzetközi helyzete, kvantitatív mérés)
- a szűrővizsgálat jelentősége
- a caries profilaxis módszerei, alappillérei

Kulcsszavak, fogalmak:

- népesség, csoport, összehasonlítás, hatékonyság mérés, ellátás-tervezés, terápiás cél; szájjüreg, fogazat, caries, parodontopathiák, szájnyálkahártya elváltozások megelőzése
- táplálkozás, szájhigiéne, szűrés, fluoridok, barázdazárás

18. B. Ismertesse az állcsontok és a fogak öröklött eltéréseit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a rendellenességek etiológiája
- öröklött eltérések
- az állcsont és az arc öröklött eltérései
- fogívek, fogak mérete, csírahiány, számfeletti fog, dyasthema, dygnathiák, mélyharapás

Kulcsszavak, fogalmak:

- hasadékok
- fogívek alakja, mérete
- fogak mérete
- csírahiány
- számfeletti fogak
- rendellenes csírahelyzet
- progenia
- prognathia
- mélyharapás

19. A. Sorolja fel a helyi érzéstelenítés módjait, eszközeit és az alkalmazott gyógyszereket!

Ismertesse a fogeltávolítás indikációit és sorolja fel a fogeltávolításhoz és a vérzéscsillapításhoz szükséges eszközöket, gyógyszereket!

Mondja el, hogy milyen tanácsokkal látja el a beavatkozás előtt és után a fenti beavatkozáson átesett páciens!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a helyi érzéstelenítés lényege
- az érzéstelenítő szer beadásának módja, helye
- a leggyakoribb érzéstelenítő szerek
- az érzéstelenítés eszközei
- a fogeltávolítás indikációi (abszolút, relatív), a fogeltávolítás eszközei
- a vérzéscsillapítás anyagai, eszközei
- tanácsok fogeltávolítást követően

Kulcsszavak, fogalmak:

- felületi, terminális, vezetéssel; nyálkahártya érzéstelenítő, vattagombóc, csipesz, érzéstelenítőszer, tű, fecskendő, fogászati tűk
- abszolút és relatív javallatok; betegelhelyezés, érzéstelenítés, műszerek, eszközök, anyagok
- anamnézis, profilaxis, étkezés, gyógyszerek, fájdalomcsillapítás, szájhigiéne, vérzés, dohányzás

19. B. Ismertesse az állcsontok és a fogak szerzett eltéréseit és azok okait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- rendellenességek etiológiája
- a szerzett eltérések okai
- életmód, rossz szokások, ártalmak, általános betegségek

Kulcsszavak, fogalmak:

- gótikus szájpád, fogív szűkület - csecsemő mesterséges táplálása
- fogazati anomáliák - kisgyermek táplálkozása
- nyitott harapás, felső frontok protusiója - szájlégzés
- nyitott harapás, felső frontok protusiója - rossz szokások (ujjszopás, nyelvlökés)
- mesial-, distalharapás - helytelen fektetés
- occlusió rendellenesség, torlódás - korai tejfogextractio, maradó fogak hiánya
- számfeletti fog, csírahiány, rendellenes csírahelyzet, ajak-, szájpádhasadék - embrionális ártalmak (gyógyszer, vírus, alkohol, sugárzás, stressz, oxigénhiány, dohányzás)
- csont-, fogfejlődési zavarok - embrionális ártalmak, secretios zavarok

20. A. Hasonlítsa össze az akut és krónikus periapikális gyulladásokat!
Sorolja fel a sinusperforatio tüneteit!
Ismertesse az asszisztensi feladatokat foggyökér eltávolításakor!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a dentális gyulladások okai, tünetei
- az akut periapikális gyulladás kialakulása, klinikai tünetei
- a krónikus periapikális gyulladás kialakulása, klinikai tünetei
- a sinusperforatio tünetei
- az asszisztens teendői foggyökér eltávolításakor, eszközök, műszerek, anyagok előkészítése, műtét közbeni teendők
- a betegtájékoztató tartalma

Kulcsszavak, fogalmak:

- periodontitis apicalis acuta, periodontitis apicalis chronica; okok, tünetek, terápia
- sebből levegővel kevert habos vér ürül, szájöblítéskor a víz az orron át folyik, orrfúvásakor a levegő a szájüregbe kerül
- betegelhelyezés, előkészítés érzéstelenítéshez, izolációhoz, elszíváshoz, a műtét műszereinek és a vérzéscsillapítás eszközeinek előkészítése
- betegtájékoztató

20. B. Ismertesse a fogszabályozási diagnosztika lépéseit és az asszisztensi feladatokat!

Szempontok a válaszadáshoz:

- az orthodontiai diagnózis felállításához szükséges lépések sorrendje
- anamnézis
- orthodontiai vizsgálatok
- a vizsgálatok előkészítése
- kiegészítő vizsgálatok, kérőlapok, beutalok
- lenyomatok, eszközök, anyagok, munkalapok
- adminisztráció, dokumentáció

Kulcsszavak, fogalmak:

- anamnézis (általános, családi, táplálkozási, fogászati)
- klinikai vizsgálat
- funkcionális vizsgálat
- orthodontiai vizsgálat
- mintaelemzés
- röntgenvizsgálatok (periapicalis, ráharapásos, teleröntgen)
- asszisztensi feladatok: adminisztráció (adatok, eredmények, beleegyező nyilatkozat), lenyomatvétel, röntgenfelvétel

21. A. Ismertesse a gyökércsúcs-resectio lényegét, indikációit, kontraindikációit, a beavatkozás lépéseit és asszisztensi teendőit és a beavatkozáshoz használt műszereket, eszközöket!

Írja le milyen tájékoztatást ad a páciensnek a műtét előtt és után!

Fejtse ki mi a góc/gócbetegség! Ismertesse az okait, tüneteit, kezelési lehetőségeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a gyökércsúcs-resectio lényege, indikációi
- kontraindikációk
- a beavatkozás kivitelezése, alkalmazott műszerek, eszközök
- beteg tájékoztatás műtét előtt és után
- asszisztensi feladatok
- a góc fogalma, góckutatás menete, fogeredetű góccok, szervi megbetegedések
- a gócbetegség okai, tünete
- kezelési lehetőségek

Kulcsszavak, fogalmak:

- a beavatkozás lényege, javallatok, ellenjavallatok, lépései, hűtés, szívás, műszerek
- anamnézis, profilaxis, étkezés, gyógyszerek, fájdalomcsillapítás, étkezés, szájhigiéne, hűtés, fizikai aktivitás
- gócbetegség, góc fogalma, fogászati góckutatás, fogeredetű góccok, tünetek
- kezelések

21. B. Ismertesse a fogszabályozó kezelés alapelveit és a fogszabályozó erők fokozatait!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogszabályozó kezelés lényege
- kezelési alapelvek
- biológiai adottságok
- nyomó-, húzóerő
- fogszabályozó erők nagysága
- biológiai fokozatok

Kulcsszavak, fogalmak:

- nyomó-, húzóerő
- fog elmozdulás
- csont átépülés (nyomási oldalon resorptio, húzási oldalon appositio)
- 1. biológiai fokozat (aktivált fiziológiai izommunka; ajak, nyelv, pofa, rágóizmok; funkcionális fogszabályozás)
- 2. biológiai fokozat (capillaris vérnyomás: 20-25 g/cm²)
- 3. biológiai fokozat (kapillaris vérnyomást túllépő erők; károsodást nem okoznak; segítik a csontátépülést)
- 4. biológiai fokozat (csak csontfelszívódást okozó erők; patológiás)

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: A) Fogászati ismeretek, B) Gyermekfogászat, fogszabályozás

22. A. Sorolja fel a fogorvosi rendelőben leggyakrabban előforduló rosszulléteket, illetve elsősegélynyújtást igénylő helyzeteket, állapotokat, azok jellemző tüneteit és a teendőket!

Ismertesse az XBLS lépéseit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogorvosi beavatkozás következtében bekövetkező rosszullétek
- magasvérnyomás, szívbetegségek, allergiás reakció, ájulás, stroke, hypoglykaemia, hyperglykaemia
- epilepszia
- sürgősségi kórképek
- a közvetlen veszély elhárítása
- ABCDE betegvizsgálat
- tünetek, teendők rosszullét esetén
- BLS lépései
- az AED működése, használata

Kulcsszavak, fogalmak:

- allergiás reakciók, rövid ideig tartó keringési elégtelenség, átmeneti agyi ischaemia, stroke, epilepszia, szív vérellátási zavar, hypoglykaemia, hyperglykaemia tünetei
- ABCDE betegvizsgálat
- betegelhelyezés, teendők (nyugalomba helyezés, vérnyomás-, pulzusz mérés, légút biztosítás, oxigén, gyógyszerek, glükóz, BLS, mentőhívás)
- BLS, XBLS (AED használata)

22. B. Sorolja fel a fogszabályozó kezelés módszereit!

Ismertesse a kivehető fogszabályozó készülékek fajtáit, jellemzőit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogszabályozó kezelés módszerei
- a kivehető készülékek fajtái
- a kivehető készülékek jellemzői
- a kivehető készülékek fő részei

Kulcsszavak, fogalmak:

- fogszabályozó készülékek alkalmazása; orthodontiai sebészet; myotherápia
- aktív lemezek; passzív lemezek; bimaxillaris készülékek

23. A. Sorolja fel az alapvető protetikai műveleteket!
Írja le a lenyomatvételi módszereket és alkalmazásukat!
Ismertesse a lenyomatvételhez használatos eszközök és anyagok fajtáit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- alapvető protetikai műveletek
- a lenyomatok fajtái
- lenyomatvételi módszerek
- a lenyomatvételhez használatos eszközök és anyagok fajtái

Kulcsszavak, fogalmak:

- csonkelőkészítés/csonkpreparálás, lenyomatvétel, mintakészítés/modellkészítés
- anatómiai, funkciós, szituációs, precíziós (egy és kétfázisú; egyidejű és kétidejű; szendvicstechnika, gyűrűs lenyomat); kivehető vagy rögzített pótláshoz, ill. mely anatómiai képlet(ek) lemintázásához használják
- lenyomatanyagok (merev: gipsz, viasz, termoplasztikus lenyomatanyagok, rugalmas: hidrokolloid, alginát, tiokolgumi, poliétergumi, szilikongumi),
- lenyomatkanalak (gyári, egyéni; teljes, részleges; fogas, fogatlan), retrakciós fonal/gyűrű, fonalbehelyező műszer, impregnáló folyadék, lenyomatfecskendő, lenyomatpisztoly, keverő csőr és csúcs, lenyomatkeverő csésze, lenyomatkeverő spatula, mérőpoharak, lenyomatkeverő lapok, lenyomat alakító kések és műszerek

23. B. Ismertesse a kivehető fogszabályozó készülékek előnyeit és hátrányait!
Ismertesse az asszisztensi teendőket kivehető készülékek készítése során!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a kivehető készülékek előnyei
- a kivehető készülékek hátrányai
- asszisztensi feladatok, anyagok, eszközök, adminisztráció, tájékoztatás

Kulcsszavak, fogalmak:

- előnyök
- hátrányok
- asszisztensi teendők (eszközök a készítéshez, aktiváláshoz; tisztítási tanácsok)

24. A. Mondja el részletesen a betétkészítés technikáit!

Ismertesse a rögzített fogművek fajtáit és készítésük módszereit, fázisait valamint az ahhoz szükséges eszközöket, asszisztensi teendőket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a betét meghatározása
- a betét típusai
- a betétkészítés technikái, lépései
- rögzített fogművek fajtái
- rögzített pótlások készítésének lépései, eszközei
- asszisztensi teendők rögzített fogpótlás készítésénél

Kulcsszavak, fogalmak:

- direkt és indirekt módszer
- betét/inlay (fém, kerámia, kompozit), borítókorona: ideiglenes és végleges (akrilát, fém, műanyaggal vagy kerámiával leplezett fém, kerámia), gyökércsapos fogmű (Richmond, csapos műcsonk), híd (végpilléres, szabadvégű, osztott, inlayben megtámasztott, Maryland, kivehető híd: csavaros, teleszkópos), implantátumra készülők; preparálás, lenyomatok, próbák, átadás, eszközök, anyagok

24. B. Ismertesse a rögzített fogszabályozó készülékek típusait, főbb jellegzetességeit!

Ismertesse a rögzített fogszabályozó készüléket viselők komplex felvilágosításának tartalmát!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a rögzített fogszabályozó készülékek típusai, főbb jellegzetességek
- komplex felvilágosítás, szájjápolás, táplálkozás, aktiválás, ívcseré

Kulcsszavak, fogalmak:

- Simon-rendszerű készülék; Quad-helix; Hyrax; helyfenntartó, résnyitó; diastemazáró; ferdesík; multiband/multibond
- szájjápolás, táplálkozás, aktiválás

25. A. Határozza meg az állkapocshelyzetek definícióit!
Sorolja fel a fogművek készítéséhez használt anyagokat!
Ismertesse a kombinált fogpótlások fajtáit és készítésük módszereit, fázisait valamint az ahhoz szükséges eszközöket, asszisztensi teendőket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- állkapocshelyzetek: az állkapocs nyugalmi helyzete, centrális occlusio
- a fogművek készítéséhez használt anyagok
- a kombinált fogpótlások fajtái
- a kombinált fogpótlások készítésének fázisai
- asszisztensi feladatok, eszközök, anyagok

Kulcsszavak, fogalmak:

- centralis reláció, centralis occlusio
- fémek/fémötvözetek: nemesfém és nemesfémmentes ötvözetek (arany, ezüst-palládium, kobalt-króm, nikkel-króm); kerámiák; műanyagok és kompozíciós anyagok
- csúsztatós/precí-vertix, merevítőrudas/stéges/precí-horix, gömbretenciós, teleszkópos; preparálás, lenyomatok, próbák, átadás, eszközök, anyagok

25. B. Ismertesse a Multiband fogszabályozó készülékeket, technikákat!
Ismertesse a rögzített készülék előnyeit, hátrányait!
Ismertesse az asszisztensi teendőket rögzített fogszabályozó készülék felhelyezése során!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- Multiband készülékek
- alapvető Multiband technikák
- rögzített készülékek előnyei, hátrányai
- asszisztensi teendők rögzített fogszabályozó készülék felhelyezése során: eszközök, anyagok előkészítése, asszisztálás, tanácsadás

Kulcsszavak, fogalmak:

- direct bonding/multibonding; acélgűrű, zár/bracket, ívek, ligaturák; standard edgewise; egyenes élíves (straight wire); vékony dróttíves (light wire); Ricketts-féle bioprogresszív technika
- előnyök
- hátrányok
- eszközök, anyagok előkészítése felhelyezéshez, aktiváláshoz; szájhigiéniés tanácsok

26. A. Ismertesse az implantációval történő fogpótlási eljárás célját, lényegét!
Sorolja fel az implantációs fogpótlás funkcionális részeit!
Írja le a műgyökér-beültetés menetét és a műtét alatti asszisztensi teendőket!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az implantációval történő fogpótlás célja, lényege, lehetőségei
- az implantátum fajtái
- az implantációs fogpótlás funkcionális részei
- a műgyökér-beültetés menete
- asszisztensi teendők a műtét alatt

Kulcsszavak, fogalmak:

- minden anatómiai rész – korona és gyökér – pótlása, műtėti eljárás, alloplastikus, biokompatibilis, osseointegratio
- műgyökér/implantátum, nyaki rész, mûcsonk/fej, felépítmény
- műtėti előkészítés (klinikai és radiológiai vizsgálat, műtėti és protetikai tervezés); műtét menete, asszisztensi teendők; műtét utáni teendők, tanácsok, gondozás;

26. B. Ismertesse az alábbi fogszabályozó készülékeket, technikákat!

Állsapka
Arcíves-készülék (headgear)
Delaire-féle maszk (reverse headgear)
Myotherapia

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a felsorolt fogszabályozó készülékek használatának indikációi (fog és állcsonteltérések kezelésére)
- a fogszabályozó készülékek részei
- extraorális elhorgonyzás
- extra- és intraorális elhorgonyzás
- izomgyakorlat

Kulcsszavak, fogalmak:

- extraoralis elhorgonyzás; állsapka, fejsapka, gumiszalag; progenia, mesialharapás kezelésére
- belső ív, arcív, gumiszalag; levehető; 3 húzásirány; fogakra és felsőállcsontra hat;
- extra- és intraoralis rész; maxilla növekedését serkenti (szájpadhasadék esetén jó)
- izomgyakorlatok a megelőzés érdekében (tejfogak időszaka), készülékes kezelés támogatására (vegyes fogazat), és recidiva kiküszöbölésére

27. A. Ismertesse a fogágybetegség etiológiáját!

Mutasson rá a fogágybetegség és a gócbetegségek összefüggéseire!

Írja le a száj higiéne állapotának plakkfestéssel történő vizsgálatát és a vizsgálatához szükséges anyagokat, eszközöket!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a fogágybetegség etiológiai tényezői
- multifaktorális tényezők
- a fogágybetegség és a gócbetegség összefüggései
- a szájhigiéne vizsgálata, motiválás
- a plakkfestéssel történő vizsgálat menete, eszközei
- plakkfestés után alkalmazható indexek

Kulcsszavak, fogalmak:

- általános és lokális tényezők; multifaktorális, hajlam, táplálkozás, plakkretenció, dentális plakk, fogkő, baktériumok, rossz szájhigiéne, fogazati rendellenességek, fogpótlások, túlterhelés, dohányzás, életkor, betegségek, genetikai tényezők
- plakkfestés menete, anyagok, eszközök

27. B. Sorolja fel a fogsabályozási prevenció elemeit!

Ismertesse az általános megelőző tevékenység területeit!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a fogsabályozási prevenció célja
- a megelőzés lehetőségei
- az általános megelőző tevékenység területei

Kulcsszavak, fogalmak:

- általános preventív orvosi-fogorvosi tevékenység, Hotz-féle extractiós szisztéma, helyfenntartók alkalmazása, korai fogsabályozó kezelés
- öröklött rendellenességek korai felismerése és kezelése (ajak-szájpad hasadékok):
  - embrionális ártalmak kiküszöbölése (rtg, radioaktív sugárzás, gyógyszerek, vírusfertőzések, dohányzás, alkohol, stressz; fogászati szempontból: terhesség 8-12. hete)
- anyagcsere és belső secretiós zavarok (hypophysis, glandula thyroidea, glandula parathyroidea)
- helyes táplálkozás (szoptatás, fehérjék, ásványi sók, vitaminok, rágás)
- orrlégzés akadályai (szájlégzés: felső metszők előredőlése)
- rossz szokások (ujjszopás, nyelvlökés)

28. A. Nevezze meg a gingiva és a parodontium betegségeit és ismertesse jellemző tüneteiket!
Írja le a fogkő-eltávolítás módszereit és eszközeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a fogágybetegségek klinikai osztályozása
- a gingiva betegségei
- plakk okozta gingivitis jellemzői
- a rögzítőapparat betegségei, jellemző tünetei
- a plakkeltávolítás professzionális módszerei és eszközei
- kézi és gépi eszközök, polírozás, gyökérsimítás

Kulcsszavak, fogalmak:

- gingivitis, parodontitis tünetei
- kézi és gépi depurálás és eszközeik

28. B. Ismertesse a Hotz-féle extractiós szisztémát!
Ismertesse a fogszabályozási célból végzett extractiók meghatározó kérdéseit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a Hotz-féle extractiós szisztéma célja, menete
- a fogszabályozási célból végrehajtott fogeltávolítás meghatározó kérdései
- indikációk (mikor, melyik fog)

Kulcsszavak, fogalmak:

- frontfogtorlódások és szemfogectopiák megelőzése (8 év körül tejszemfogak extractiója, fél év múlva tej négyesek extractiója, fél-egy éven belül maradó négyesek extractiója)
- az extractio indikációja, mikor történjen az extr.? melyik fogat távolítsuk el?

29. A. Írja le mi a CPITN-index és hol/mire használják!
Ismertesse a parodontológiai műtétek utáni tanácsadás, betegtájékoztató tartalmát!
Sorolja fel az egyéni szájhigiéne eszközeit!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- a CPITN-index meghatározása (hol és mire használják)
- a rögzítő apparátus betegségeinek vizsgálata
- az index felvételéhez szükséges eszközök
- a CPITN-index értékelési kritériumai
- parodontológiai műtét utáni tanácsadás, betegtájékoztató
- egyéni szájhigiéne eszközei

Kulcsszavak, fogalmak:

- parodontális index, parodontitis, tasakmélység, tapadásvesztés, értéke: 1-4
- fájdalomcsillapítás, vérzés, öblögetés, duzzanat, szájapolás, étkezés, kontroll
- fogkefék, fogkrémek, járulékos fogtisztító eszközök (min. 3-4)

29. B. Ismertesse a korai fogszabályozó kezelések elemeit, lehetőségeit!
Írja le a gyermekek szorongásának oldására szolgáló módszereket, technikákat, valamint az asszisztens szerepét ezekben a tevékenységekben!

Szemponatok a válaszadáshoz:

- az anomáliák korai kezelése, fő módszere
- egyszerű fogszabályozó készülékek alkalmazása
- a gyerekek szorongásának oldására alkalmazott technikák
- a félelem, szorongás, empátia meghatározása
- a szorongás oldása
- környezet, kommunikáció, fokozatosság, fájdalommentes kezelés, szülői magatartás

Kulcsszavak, fogalmak:

- fogszabályozó készülékek alkalmazása:
  - pitvarlemezek (nyitott harapás, felső maradó metszők előredőlése, öröklött prognathia)
  - diastemazárók
  - ferdesík (lingualis occlusióban áttörő felső metszők helyrevitele)
  - harapásemelő sánc (mélyharapás)
  - előreharaptató sánc (distalharapás)
- környezet, kommunikáció, odafigyelés, meghallgatás, empátia, türelem

30. A. Ismertesse a várandós kismama fogászati gondozása keretében adandó prevenció és szájhigiénés tanácsadás legfontosabb elemeit!

Sorolja fel az asszisztensi dokumentációs tevékenység elemeit!

Írja le milyen módszerekkel oldható a páciens szorongása, félelme!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a várandósság fogazatra és a fogíny állapotára gyakorolt hatása
- primer-primer prevenció (PPP) tevékenység
- száj-és fogápolási tanácsok
- táplálkozási tanácsok
- a fogászati ellenőrzések tartalma, gyakorisága
- a várandósság alatti fogászati beavatkozások és kezelések szempontjai
- a dokumentációs tevékenység elemei
- szorongás és félelem oldása

Kulcsszavak, fogalmak:

- szájhigiéné, táplálkozás, gingivitis
- adatfelvétel, a fogazati status jelölései, beutalók, igazolások, fogtechnikai munkalapok
- környezet, kommunikáció, odafigyelés, meghallgatás, empátia

30. B. Ismertesse a retenció és a recidíva fogalmát, lényegét!

Szempontok a válaszadáshoz:

- a recidíva fogalma
- a retenció fogalma, célja
- retenció fázis
- retenció készülékek (kivehető, rögzített)

Kulcsszavak, fogalmak:

- recidíva: fogak visszatérnek a fogsabályozó kezelés előtti pozícióba
- retenció: visszarendeződés megakadályozása (célja, módja, időtartama)

